

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 5P/58/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6821201850
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Prčová
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2022:6821201850.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca, sudkyňou JUDr. Luciou Prčovou, v právnej veci starostlivosti o maloletú B. Q., L.. XX.XX.XXXX, J. Y. Č.. XXX, v konaní zast. kolíznym opatrovníkom, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, dieťa rodičov: matky R. D., L.. XX.XX.XXXX, J. Y. Č.. XX6 a otca R. Q., L.. XX.XX.XXXX, J. N. Y. Č.. XXX, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Konanie o návrhu na zverenie maloletej B. Q., L.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca, sa zastavuje.

II. Rozsudok Okresného súdu Revúca zo dňa 23.06.2020, sp. zn. 5P/11/2020 ECLI:SK:OSRA:2020:6820200325.6 sa vo výroku I. v časti týkajúcej sa vyživovacej povinnosti otca a styku otca s maloletou B. Q., L.. XX.XX.XXXX mení tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletej B. výživné vo výške 90,- € mesačne, vždy k 25. dňu v mesiaci vopred k rukám matky mal. dieťaťa, počnúc dňom 01.02.2022.

III. Zameškané výživné za obdobie od 01.02.2022 do 28. 02. 2022 vo výške 60,- € je otec povinný zaplatiť v troch po sebe idúcich splátkach vo výške 20,- € splatných spolu s bežným výživným.

IV. Otec je oprávnený stýkať sa s maloletou B. každý nepárny kalendárny týždeň v sobotu od 14:00 hod. do 18:00 hod. v prítomnosti matky maloletého dieťaťa.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 14.12.2021 matka mal. B. Q., nar. XX.XX.XXXX žiadala, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca voči mal. dieťaťu, ktorá bola naposledy určená rozhodnutím súdu sp. zn. 5P/11/2020 na sumu 100,- € mesačne od 01.01.2022. V odôvodnení návrhu uviedla, že nie je zamestnaná, príjmy otca jej nie sú známe. Okrem vyživovacej povinnosti na mal. B., má vyživovaciu povinnosť aj voči mal. X. D. vo výške 30,- € mesačne. Má výdavky v podobe mesačných nákladov vo výške 150,- € a na lieky vo výške 20,- € mesačne. Otec si vyživovaciu povinnosť voči mal. B. plní nepravidelne v sume 50,- € mesačne. O zvýšenie výživného žiadala z dôvodu, že sa jej skončilo vyplácanie rodičovského príspevku, mal. dieťa rastie a tým sa aj zvyšujú náklady na zabezpečovanie jej potrieb. Od budúceho roka ju plánuje zapísať do materskej škôlky. K návrhu pripojila potvrdenie o podaní trestného oznámenia pre podozrenie zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona, rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 5P/11/2020, ECLI:SK:OSRA:2020:6820200325.6 a uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia vydaného v konaní 7P/18/2019, ECLI:SK:OSRA:2019:6819200832.1.

2. Otec mal. dieťaťa sa k návrhu písomne vyjadril dňa 05.01.2022 a uviedol, že s návrhom nesúhlasí. Matka maloletej klame a klame aj políciu, kde ho udala, že neplatí výživné. V trestnej veci bol vypočutý 23.12.2021 a vie preukázať, že celé výživné vyrovnal. Uviedol, že sa mu skončil pracovný pomer a ide sa zaevidovať na úrad práce. Ani inak by na výživu mal. B. viac neplatil, pretože matka peniaze, ktoré on platí na výživu mal. B. posielala na „to druhé dieťa“ (pozn. súdu, má na mysli mal. X. D.) a maloletá z nich nemá ani rohlík. Vo vyjadrení navrhol, aby mal. B. bola zverená do jeho osobnej starostlivosti, nakoľko žije v zlých podmienkach, iba v jednej kuchyni a jednej izbe, kde žije spolu šesť ľudí. Uviedol, že Úrad práce Revúca, podal nepravdivé informácie a klamlivé údaje o pomeroch, v ktorých žije maloletá so svojou matkou, lebo podľa tvrdenia otca, nemajú ani vodu ani kúpeľňu. Matka maloletú vláči od jedného chlapa k druhému. Uviedol, že nie je pravda, že on ako otec nemal o maloletú záujem. Rodina matky maloletej mu nedovolila, aby maloletú navštívil. Matka sa o maloletú nevie postarať. K vyjadreniu pripojil kópie ústrižkov poštových poukážok o platení výživného a dohodu o skončení o pracovnej činnosti.

3. Na pojednávaní otec mal. dieťaťa zobral návrh na zmenu starostlivosti o mal. dieťa späť. Namiesto toho žiadal, aby súd upravil styk otca s mal. B.. Matka mal. dieťaťa a kolízny opatrovník nevyslovili nesúhlas so späťvzatím návrhu otca na zmenu starostlivosti o mal. dieťa. Na styku otca s mal. dieťaťom sa rodičia dohodli tak, že otec bude oprávnený sa s maloletou stretávať každý nepárny kalendárny týždeň v sobotu od 14:00 hod. do 18:00 hod. za prítomnosti matky mal. dieťaťa

4. Podľa § 29 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

5. Podľa § 29 ods. 2 CMP súd konanie nezastaví, ak sa mohlo začať aj bez návrhu a je potrebné v konaní pokračovať.

6. Podľa § 29 ods. 3 súd konanie nezastaví, ak niektorý z účastníkov so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí.

7. Nakoľko otec mal. dieťaťa zobral návrh na zverenej mal. B. Q. do jeho osobnej starostlivosti späť, súd, vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení, konanie o tomto návrhu zastavil. Matka ani kolízny opatrovník nevyslovili so späťvzatím nesúhlas. Súd mal za to, že v konaní o tomto návrhu nie je dôvodné pokračovať.

8. Dokazovanie súd vykonal výsluchom matky a otca mal. dieťaťa a listinnými dôkazmi a to z pripojeného spisu 5P/11/2020 návrhom na úpravu rodičovských práv a povinností, kópiou rodného listu mal. dieťaťa, zápisnicou z pojednávania vykonaného vo veci 5P/11/2020 a rozsudkom zo dňa 23.06.2020, sp. zn. 5P/11/2020, ECLI:SK:OSRA:2020:6820200325.6, potvrdením o podaní trestného oznámenia, výsledkami lustrácie mal. dieťaťa a rodičov mal. dieťaťa v REGOB, výsledkami lustrácie rodičov mal. dieťaťa v Sociálnej poisťovni, výpisom zo živnostenského registra na E. Q. - J., výsledkami voľných pracovných miest k 20.12.2021 a k 21.01.2022, správou ORPZ Revúca - ODI, správou ÚPSVaR Revúca, správou Sociálnej poisťovne na rodičov mal. dieťaťa, správou bývalého zamestnávateľa otca mal. dieťaťa, dohodu o pracovnej činnosti, potvrdením o výške príjmu otca za mesiac 12/2021, kópie pokladničných poukážok o zaplatenom výživnom, dohodou o skončení pracovnej činnosti, správou kolízneho opatrovníka zo šetrenia pomerov v rodine mal. dieťaťa - u otca mal. dieťaťa a zistil nasledujúci skutkový stav veci:

9. Z rodného listu a výsledkov lustrácie mal. dieťaťa v Registri obyvateľov mal súd preukázané, že mal. B. Q., nar. XX.XX.XXXX pochádza zo vzťahu rodičov, matky R. D., L.. XX.XX.XXXX a otca R. Q., L.. XX.XX.XXXX. Rodičia mal. dieťaťa spolu nežijú.

10. Rodičovské práva a povinnosti k mal. B. Q. boli súdom upravené rozsudkom zo dňa 23.06.2020, ktorým súd schválil dohodu rodičov, podľa ktorej bola mal. B. zverená do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia budú naďalej mal. dieťa zastupovať a spravovať jej majetok. Otec sa podľa rodičovskej dohody v rozsudku zaviazal prispievať na výživu mal. dieťaťa sumou 50,- € mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Styk otca s mal. dieťaťom rodičia nežiadali upraviť, preto ho súd neupravoval.

11. Z nesporného vyjadrenia matky mal. dieťaťa a správy kolízneho opatrovníka zo šetrenia pomerov v rodine maloletej, ktorá bola podaná ústne na pojednávaní mal súd preukázané, že matka mal. dieťaťa sa približne od 09/2021 zdržiava aj s mal. dieťaťom na adrese C. XXX/XX, G. O., okr. Levice. Na tejto adrese sa aj s maloletou plánuje zdržiavať i naďalej. Z pripojeného spisu 5P/11/2020 mal súd preukázané, že v čase posledného rozhodnutia súdu o výške výživného, príjem matky pozostával z rodičovského príspevku, ktorý jej bol vyplácaný v sume 270,- € mesačne a prídavkov na dieťa vyplácaných v sume 24,95 € mesačne. Z výsluchu matky mal. dieťaťa a správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca mal súd preukázané, že príjem matky pozostával z rodičovského príspevku, ktorý bol matke vyplácaný vo výške 275,90 € a prídavkov na dieťa vo výške naposledy 25,50 €. Z výsluchu matky tiež vyplynulo, že rodičovský príspevok jej bol v mesiaci január 2022 vyplatený poslednýkrát, jednalo sa o predĺžené vyplácanie, tzv. pandemického rodičovského príspevku, v mesiaci február 2022 jej už vyplatené nebude. Od februára 2022 budú jediným príjmom matky mal. dieťaťa rodinné prídavky vo výške 25,50 €. Z výpovede matky mal súd tiež preukázané, že matka naďalej zabezpečuje celodennú starostlivosť o mal. B.. Po presťahovaní sa do miesta nového bydliska sa matke zatiaľ nepodarilo maloletú prihlásiť do predškolského zariadenia v mieste nového bydliska z dôvodu nedostatku voľných miest.

12. Z výpovede matky a správy kolízneho opatrovníka zo šetrenia pomerov u matky mal. dieťaťa mal súd preukázané, že matka býva aj s mal. B. v spoločnej domácnosti s matkiným druhom. Bývajú v dvojizbovom byte. Bytové a hygienické pomery rodiny sú na dobrej úrovni, maloletá má s matkou vytvorený dobrý vzťah.

13. Z výsluchu matky mal súd preukázané, že medzi jej mesačné výdavky patrí prispievanie priateľovi na chod domácnosti. Prispieva mu tak, že v danom mesiaci zaplatí buď poplatok za internet vo výške 19,- € alebo zálohovú platbu elektriny vo výške 30,- €. Ostatné výdavky na bývanie znáša priateľ matky mal. dieťaťa, ten pracuje v Nemecku. Celý príjem z rodičovského príspevku matka prakticky využíva na zabezpečovanie svojich ostatných bežných potrieb a na zabezpečovanie potrieb mal. dieťaťa. Matka si okrem mal. B. plní vyživovaciu povinnosť aj voči ďalšiemu dieťaťu, mal. X. D., L.. XX.XX.XXXX, ktorá bola súdom stanovená vo výške 40,- € mesačne. Túto si plní nepravidelne alebo si ju neplní v plnej výške.

14. Z výsluchu matky mal súd tiež preukázané, že výdavky na mal. B. predstavujú bežné výdavky na zabezpečovanie potrieb mal. dieťaťa jej veku, ktoré predstavujú výdavky na stravu, oblečenie, obuv, hygienické potreby a zdravotnú starostlivosť v prípade bežných ochorení. Maloletá B. trpí ochorením nezhubným nádorom na ruke, v súvislosti s ktorým však matka doteraz nemala zvýšené výdavky. Po presťahovaní sa do nového bydliska, bola detskou lekárkou prvýkrát odoslaná na ultrazvukové vyšetrenie, ktoré ešte neabsolvovala.

15. Zo správy kolízneho opatrovníka zo šetrenia pomerov a výsluchu otca mal. dieťaťa vyplynulo, že otec mal. dieťaťa žije v spoločnej domácnosti so svojou družkou S. I. a jej dieťaťom. Žije v dome svojich rodičov, v osobitnej bytovej jednotke. Podľa vyjadrenia otca, ktoré uviedol pracovníkom UPSVaR Rožňava, rodičom na chod domácnosti prispieva mesačne sumou 15,- € na elektrickú energiu a 15 - 20,- € na stravovanie. Na pojednávaní otec uviedol, že má mesačné výdavky na internet vo výške 22,50 €, televíziu cez internet vo výške 33,50 € a elektrinu vo výške 55,- € mesačne. Výšku týchto výdavkov listinnými dôkazmi nepreukázal. Z výsluchu otca mal súd preukázané, že jeho priateľka je nezamestnaná, vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, vykonáva aktivačné práce a jej príjem pozostáva z dávky v hmotnej núdzi, ktorú poberá vo výške 192,- €, resp. 195,- € mesačne.

16. Z potvrdenia bývalého zamestnávateľa otca E. Q. - J., IČO: 541 96 213 mal súd preukázané, že u tohto zamestnávateľa otec pracoval na dohodu o pracovnej činnosti, ktorú mal naposledy uzatvorenú dňa 25.11.2021, na obdobie do 31.12.2021. V odpovedi na výzvu súdu zo dňa 28.12.2021, zamestnávateľ otca uviedol, že od 01.01.2022 bude s otcom pravdepodobne uzatvárať novú dohodu o pracovnej činnosti. V mesiaci 12/2021 mal otec z tejto činnosti oficiálny príjem vo výške 80,83 € netto. Na pojednávaní však otec mal. dieťaťa uviedol, že u tohto zamestnávateľa dostáva „na ruku“ od 250 - 350,- € mesačne. Otec dieťaťa súdu v priebehu konania a to dňa 05.01.2022 predložil dohodu o skončení dohody o pracovnej činnosti, podľa ktorej mala dohoda o pracovnej činnosti medzi účastníkmi skončiť ku dňu 31.12.2021. Otec na pojednávaní uviedol, že ďalšiu dohodu o pracovnej činnosti s ním tento zamestnávateľ neuzavrel, nakoľko momentálne nemá zákazky. Bývalý zamestnávateľ otca mal. dieťaťa je jeho strýko, vykonával pre neho výkopové práce. Podnikateľská činnosť jeho strýka spočívala v tom,

že zakladal elektrické káble a rozvody, v súvislosti s čím otec pre neho tieto výkopové práce vykonával. Z výpovede otca mal súd tiež preukázané, že tento má ukončené základné vzdelanie, nemá žiadne pracovné obmedzenia a doteraz pracoval ako pomocný stavebný robotník alebo ako pomocný robotník pri výkopových prácach.

17. Otec maloletého dieťaťa nemá inú vyživovaciu povinnosť okrem vyživovacej povinnosti voči mal. B. Q..

18. Z výsledku lustrácií voľných pracovných miest v SR pre muža so základným vzdelaním, vykonaných ku dňu 20.12.2021 a 21.01.2022 mal súd preukázané, že k 20.12.2021 boli na pracovnom trhu v SR voľné napr. tieto pracovné miesta pre muža so základným vzdelaním:

- pre zamestnávateľa REC-TRADE, s.r.o. - 15 voľných pracovných miest na pozíciu murár, náplň práce - murárske práce, s miestom výkonu práce Bratislava - Ružinov, s výškou hrubou mesačnej mzdy 1 350,- € mesačne, ubytovanie zabezpečuje zamestnávateľ

- pre zamestnávateľa T E M P O, s spol. s r.o. - 85 voľných pracovných miest, s miestom výkonu práce Bratislava - Devínska Nová Ves, na pracovnú pozíciu operátor výroby s náplňou práce na výrobní linke v automobilom priemysle, s výškou hrubej mesačnej mzdy vo výške 1 025,- € mesačne, ubytovanie zabezpečuje a hradí zamestnávateľ

- pre zamestnávateľa T E M P O, s spol. s r.o. - 30 voľných pracovných miest, s miestom výkonu práce Bratislava - Devínska Nová Ves, na pracovnú pozíciu montážny pracovník v automobilke, s náplňou práce kompletizácia áut, s výškou hrubej mesačnej mzdy vo výške 1 025,- € mesačne, ubytovanie zabezpečuje a hradí zamestnávateľ

- pre zamestnávateľa EMJ - Invest Metal, s.r.o.- 10 voľných pracovných miest, s miestom výkonu práce Bratislava - Ružinov, na pracovnú pozíciu murár s náplňou práce murárske práce, s výškou hrubej mesačnej mzdy vo výške 1 200,- € mesačne, ubytovanie zabezpečuje zamestnávateľ

- pre zamestnávateľa EMZ - STEEL, s.r.o.- 15 voľných pracovných miest, s miestom výkonu práce Bratislava - Ružinov, na pracovnú pozíciu murár s náplňou práce murárske práce, s výškou hrubej mesačnej mzdy vo výške 1 300,- € mesačne, ubytovanie zabezpečuje zamestnávateľ

19. Ku dňu 21.01.2022 boli pre okres Rožňava evidované tieto voľné pracovné miesta vhodné pre muža so základným vzdelaním:

- pre pracovnú agentúru INDEX NOSLUŠ s.r.o. - 1 voľné pracovné miesto na pozíciu operátor vo výrobe automobilov, náplň práce - práca vo výrobe strešných okien a práca v lakovni, montážny pracovník, práca v sklade s vysokozdvížným vozíkom s miestom výkonu práce Lozorno, Nové mesto nad Váhom a Zvolen s výškou hrubou mesačnej mzdy 850,- € mesačne, ubytovanie zabezpečuje pracovná agentúra.

- pre zamestnávateľa PL Drevo s.r.o. - 4 voľné pracovné miesta na pozíciu robotník na ukladanie štiepaného dreva, náplň práce - ukladanie naštiepaného palivového dreva na palety, s miestom výkonu práce Brzotín, okr. Rožňava, s výškou hrubou mesačnej mzdy 3,72,- €/hod.

- pre zamestnávateľa Bandinotti Slovakia, - 3 voľné pracovné miesta na pozíciu operátor výroby, náplň práce - výkon pomocných prípravných a manipulačných práca podľa presných postupov a pokynov pri úprave a kompletizácii sietí, s miestom výkonu práce Brzotín, s výškou hrubou mesačnej mzdy 4,- €/hod..

20. Zo zhodných vyjadrení rodičov mal. dieťaťa a ústrižkov poštových poukážok mal súd preukázané, že otec platil výživné na mal. B. nasledovným spôsobom: V 09/2021 uhradil výživné 50,- € na mesiac 10/2021, výživné v mesiaci 10/2021 neuhradil, to potom nahradil výživným zaplateným v mesiaci 12/2021, kedy uhradil výživné vo výške 100,- €. V mesiaci 11/2021 uhradil výživné riadne vo výške 50,- €. V mesiaci 12/2021 teda bolo uhradené výživné na mesiac 01/2022 vo výške 50,- € a v mesiaci 01/2022 bolo uhradené výživné na mesiac 02/2022 vo výške 30,- €.

21. Podľa § 121 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj CMP) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

22. Podľa § 78 ods. 1 Zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine v účinnom znení (ďalej aj ZoR) dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

23. Podľa § 78 ods. 3 ZoR pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

24. Podľa § 36 ods. 1 Zákona č. 36/2005 o rodine v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len Zákon o rodine), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

25. Podľa ust. § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

26. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

27. Podľa ust. § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

28. Podľa § 65 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

29. Podľa § 62 ods. 1 až 3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

30. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

31. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

32. Matka mal. dieťaťa sa domáhala zmeny rozsudku o úprave rodičovských práv a povinností k mal. B. Q. v časti týkajúcej sa vyživovacej povinnosti otca voči mal. dieťaťu tak, že túto žiadala zvýšiť zo sumy 50,- € na sumu 100,- € mesačne. Návrh odôvodňovala zmenou pomerov, ktorá podľa matky spočívala v tom, že jej skončilo vyplácanie rodičovského príspevku na mal. dieťa, čím sa podstatne znížil jej príjem, ktorý pozostáva len z prídavkov na dieťa, ako aj z dôvodu, že sa v dôsledku rastu mal. dieťaťa zvýšili výdavky na zabezpečovanie jej mesačných potrieb, najmä oblečenia.

33. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za to, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca k maloletej B. Q. (rozsudkom zo dňa 23.06.2020, sp. zn. 5P/11/2020, ECLI:SK:OS RA:2020:6820200325.6) došlo k podstatnej zmene pomerov na strane matky mal. dieťaťa, ktorá spočívala v podstatnom poklese jej príjmu, ku ktorému došlo v dôsledku skončenia vyplácania rodičovského príspevku na mal. B.. Jediný príjem matky, z ktorého môže v súčasnosti zabezpečovať potreby maloletého dieťaťa sú v súčasnosti rodinné prídavky na mal. dieťa, ktoré sú matke vyplácané

vo výške 25,50 € mesačne. Súd mal zároveň na to, že matka si v súčasnosti nemôže svoj príjem zvýšiť tým, že sa zamestná, nakoľko stále zabezpečuje celodennú osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, ktoré sa jej nepodarilo umiestniť v predškolskom zariadení v mieste nového bydliska.

34. Tvrdenie matky, že maloleté dieťaťa rastie, v dôsledku čoho stúpili náklady na zabezpečovanie jeho potrieb, súd nepovažoval za takú zmenu pomerov, ktorá by odôvodňovala zvýšenie vyživovacej povinnosti. Matka neuviedla v čom sa zvýšili výdavky na dieťa, v porovnaní s výdavkami na maloletú, uhrádzanými pri poslednom rozhodnutí súdu o výživnom. Aj vtedy, aj teraz výdavky na dieťa boli len vo výške potrebnej na zabezpečenie bežných potrieb maloletej. Tieto sa nezmenili čo do obsahu a predstavujú výdavky na stravu, oblečenie, obuv, hygienu a bežné zdravotné potreby, ani čo do rozsahu, nakoľko sa vek maloletej nezvýšil natoľko, že by sa podstatne zvýšil rozsah niektorej zo zabezpečovaných potrieb dieťaťa (napríklad výdavky na stravu). Súd však pri zvýšení výživného v zmysle § 78 ods. 3 Zákona o rodine prihliadol na vývoj životných nákladov. Ten od posledného rozhodnutia súdu o výške výživného v roku 2020 doteraz predstavoval celkovú mieru inflácie 5,1% (v roku 2020 bola podľa Štatistického úradu SR priemerná miera inflácie 1,9 % a v roku 2021 3,2%). Súd tiež zohľadnil že od konca roka 2021 do súčasnosti miera inflácie prudko stúpa, za obdobie od 09/2021 do 12/2021 dosiahla od 5,1 do 5,8 % a na začiatku roka 2022 bola 6 %, čo má vplyv na súčasné prudké zvyšovanie cien bývania, potravín a iných bežných komodít.

35. Pri rozhodnutí o zvýšení výživného súd v súlade s § 45 ods. 7, § 62 ods. 1 - 3 Zákona o rodine vychádzal z odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, ako aj možností a schopností otca ako výživou povinnej osoby. Potreby mal. dieťaťa, ktoré boli zistené v bežnom rozsahu (bývanie, strava, oblečenie, obuv, hygienické potreby, výdavky na bežnú zdravotnú starostlivosť), súd považoval za opodstatnené vo výške 120,- € mesačne. Len suma životného minima na nepľnoleté dieťa v súčasnosti predstavuje 99,56 € mesačne (<<https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/hmotna-nudza/zivotne-minimum/>>), pričom zároveň dieťa má právo sa podieľať na životnej úrovni rodičov.

36. Mal za to, že matka je povinná si plniť vyživovaciu povinnosť voči mal. dieťaťu vo výške 30,- € mesačne, výška ktorej prakticky zodpovedá sume minimálneho zákonného výživného, ktoré si v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine povinný plniť každý rodič, bez ohľadu na svoje možnosti, schopnosti a majetkové pomery. Prihliadol na to, že matka sa o maloleté dieťa osobne stará a tiež na to, že má súdom určenú vyživovaciu povinnosť voči ďalšiemu maloletému dieťaťu, X.L. D., L.. XX.XX.XXXX vo výške 40,- €.

37. Súd mal za to, že je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na výživu mal. B. výživným vo výške 90,- € mesačne, teda v takej, aby boli v potrebnej miere zabezpečené všetky odôvodnené potreby maloletej. Otec je zdravý muž vo veku 29 rokov. Má základné vzdelanie. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že už v čase pôvodného rozhodovania o úprave rodičovských práv a povinností bol zamestnaný na dohodu pracovnej činnosti u svojho strýka, kde však nedosahoval ani minimálnu mzdu. Pritom aj v predchádzajúcom konaní mal súd zistené, že existoval dostatok pracovných miest vhodných pre otca maloletého dieťaťa, kde sa tento mohol zamestnať v hlavnom pracovnom pomere a dosahovať vyšší príjem.

38. V predmetnom konaní mal súd preukázané, že aj v z dlhodobejšieho hľadiska, ale aj priamo v čase rozhodnutia súdu existovalo a existuje na slovenskom pracovnom trhu dostatok voľných pracovných miest zodpovedajúcich dosiahnutému vzdelaniu a pracovným skúsenostiam otca maloletého dieťaťa, v ktorých by mohol dosahovať hrubú mesačnú mzdu od 595,20 € (u zamestnávateľa PL DREVO s. r. o. ako robotník na ukladanie štiepaného dreva) do 1 350,- € mesačne (u zamestnávateľa REC- TRADE, s. r. o. ako murár). V čase rozhodnutia súdu (ku dňu 21.1.2022) bolo v obci Brzotín, v okrese Rožňava, v ktorom má otec maloletého bydlisko, 7 voľných pracovných miest, z toho 4 na pozícii robotník na ukladanie štiepaného dreva s hrubou mzdou 595,20 € za mesiac a 3 ako operátor výroby s hrubou mesačnou mzdou 640,- €. Otec maloletého dieťaťa tak má možnosť sa zamestnať a nebrániť mu v tom ani žiadne zdravotné alebo iné osobné prekážky. Za prácou môže vycestovať aj mimo miesta svojho bydliska, nakoľko nezabezpečuje starostlivosť o maloleté deti a nemá ani iné záväzky, pre ktoré by za prácou vycestovať nemohol. Pritom prakticky všetky pre otca vhodné pracovné miesta mimo miesta jeho bydliska sú so zabezpečeným ubytovaním v mieste výkonu práce.

39. Výpočtom na kalkulačke čistej mzdy súd zistil, že pri výške hrubej mesačnej mzdy 595,20 € (ako robotník na ukladanie štiepaného dreva) by čistá mzda, ktorú by otec mohol dosahovať bola okolo 537,18 € a pri výške mesačnej mzdy 640,- € (ako operátor výroby u zamestnávateľa Bandinotti Slovakia, s. r. o.) by čistá mzda, ktorú by otec mohol dosahovať bola okolo 568,59 €. Z takéhoto príjmu, ktorý je otec schopný dosahovať je podľa súdu v jeho možnostiach prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 90,- € mesačne, zohľadniac pritom aj ním deklarované výdavky spojené s bývaním vo výške maximálne do 100,- € mesačne, ako aj ďalšie výdavky potrebné na zabezpečenie jeho ďalších bežných potrieb ako strava, oblečenie, obuv a hygiena, ktoré súd zohľadnil vo výške približne 250,- € mesačne.

40. Výšku vyživovacej povinnosti otca súd zvýšil od 01.02.2022, nie od 01.01.2022 ako žiadala matka, nakoľko mal za to, že až skočením vyplácania rodičovského príspevku matke, k čomu došlo v mesiaci január 2022, kedy jej bol vyplatený poslednýkrát, došlo k podstatnej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného.

41. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že na mesiac február 2022 otec zaplatil výživné vo výške 30,- € (úhrada 19.01.2022). Preto mu v období od 01.02.2022 do 28.02.2022 vznikol na zameškanom výživnom dlh vo výške 60,- €, ktorý mu súd povolil zaplatiť v troch po sebe idúcich mesačných splátkach vo výške 20,- €, splatných spolu s bežným výživným.

42. Ohľadne styku otca s maloletou B. súd rozhodol v súlade s dohodou rodičov a umožnil mu stýkať sa s ňou každý nepárny kalendárny týždeň v sobotu od 14:00 hod. do 18:00 hod. v prítomnosti matky maloletého dieťaťa.

43. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd v Banskej Bystrici prostredníctvom podpísaného súdu (trojmo).

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.

Ak nebude povinnosť platiť výživné stanovená týmto rozhodnutím splnená dobrovoľne, možno podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (Zák. č. 233/1995 Zb. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení).

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) príkazom pohľadávky,
- c) predajom hnuteľných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.